

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра міжнародного, цивільного та комерційного права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою КНТЕУ
(протокол № 1/к/19
Ректор КНТЕУ _____ 12 2020 р.)

_____ А. А. Мазаракі

**ДОГОВІРНЕ ПРАВО /
CONTRACT LAW**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

Освітній ступінь	Молодший бакалавр	/	Junior bachelor
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and Behavioural Sciences
Спеціальність	051 Економіка	/	Economics

Київ 2020

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автор: Т. О. Софіюк, кандидат юридичних наук, доцент кафедри

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права від «09» жовтня 2020 р., протокол № 5.

Рецензенти: Н. А. Мазаракі, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного, комерційного та цивільного права

Ю. В. Кабенюк, кандидат юридичних наук, старший партнер Адвокатського об'єднання «Лекс Адванс»

ДОГОВІРНЕ ПРАВО / CONTRACT LAW

РОБОЧА ПРОГРАМА
COURSE OUTLINE

Освітній ступінь	Молодший бакалавр	/	Junior bachelor
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and Behavioural Sciences
Спеціальність	051 Економіка	/	Economics
		/	

**Розділ 1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ
ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)**

Назва теми	денна форма навчання				Форма контролю
	Кількість годин/кредитів				
	Сумарно	у тому числі			
Лекції		Семінари	Самостійна робота студентів		
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Поняття та зміст договірного права. Принципи договірного права	13	2	2	9	УО, ВСЗ, Д
Тема 2. Поняття договору та його види. стадії укладання договору. Істотні умови договору. Переддоговірна відповідальність	24	4	4	16	УО, ВСЗ, Д
Тема 3. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань	13	2	2	9	УО, ВСЗ, Е/П
Тема 4. Виконання, зміна та припинення договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань	13	2	2	9	УО, ВСЗ, Е/П
Тема 5. Особливості господарських договорів	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 6. Договори про передачу майна у власність	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 7. Договори про передачу майна у користування	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 8. Договори про виконання робіт	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 9. Договори про надання послуг	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 10. Договори в сфері кредитно-розрахункових відносин	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 11. Договори у сфері інтелектуальної власності	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 12. Договори про спільну діяльність	13	2	2	9	УО, ВСЗ
Тема 13. Зовнішньоекономічні договори	13	2	2	9	УО, ВСЗ, Д, ККР
РАЗОМ	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					
<u>Умовні скорочення:</u>					
Д – дискусія;			Е/П – есе / презентація;		
ВСЗ – вирішення ситуаційних завдань;			УО – усні опитування;		
ККР – комплексна контрольна робота.					

**Розділ 2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ,
ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ),
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ**

Результати навчання	Навчальна діяльність¹	Робочий час студента (год)
1	2	3
Тема 1. Поняття та зміст договірного права. Принципи договірного права		
Знати поняття та особливості договірного права Вміти визначати та аналізувати принципи договірного права	Лекційне заняття № 1 <i>План лекції:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття договірного права України. 2. Джерела договірного права України. 3. Система принципів договірного права за новим Цивільним кодексом. 4. Зміст принципів справедливості, добросовісності й розумності в договірних зобов'язаннях. 5. Принцип свободи в договірному праві України. 6. Принцип неприпустимості зловживання правом у договірних зобов'язаннях. <p align="center">Список рекомендованих джерел</p> Нормативно-правові акти: 10. Основний: 1-3. Додатковий: 23. Інтернет-ресурси: 1-6.	2
	Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	Практичне заняття (СМ № 1)	2

¹ Курсивом зазначені питання, що розглядаються з використанням інтерактивних методів навчання

	<p style="text-align: center;"><i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття договірної права України.</i> 2. <i>Міжнародні договори як джерело договірної права. Колізійні норми та звичаї як джерело договірної права. Договір як джерело договірної права.</i> 3. <i>Система принципів договірної права за новим Цивільним кодексом.</i> 4. <i>Правові наслідки порушення зобов'язання.</i> 5. <i>Свобода договору.</i> 6. <i>Зміна договору, його розірвання за взаємною згодою сторін. Зміна чи розірвання договору на вимогу однієї сторони у зв'язку з істотним чи іншим порушенням договору іншою стороною.</i> 7. <i>Правові наслідки порушення зобов'язання та права сторін щодо їх застосування.</i> 8. <i>Конструкція незловживання правом.</i> 9. <i>Здійснення суб'єктивних прав виключно з наміром завдання шкоди іншій особі.</i> 10. <i>Юридична природа шкоди.</i> 11. <i>Питання наявності вини в зловживанні правом.</i> 12. <i>Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</i> 	
Робочий час студента (всього на тему), год		13
<p>Тема 2. Поняття договору та його види. Стадії укладання договору. Істотні умови договору. Переддоговірна відповідальність</p>		
<p>Знати основні положення щодо поняття і принципів класифікації цивільно-правових договорів та їх класифіка-</p>	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 2, 3 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Загальні положення про правочини.</i> 2. <i>Поняття цивільно-правового договору та його юридичні ознаки.</i> 3. <i>Поняття і принципи класифікації цивільно-правових договорів та їх класифікаційні утворення (форми).</i> 4. <i>Класифікації договорів за їх окремими властивостями.</i> 5. <i>Класифікації договорів за універсальним критерієм поділу.</i> 6. <i>Стадії укладання договору.</i> 7. <i>Поняття укладення договору.</i> 8. <i>Зміст і тлумачення договору.</i> 9. <i>Порядок і способи укладення договору.</i> 	4

<p>ційних утворень</p> <p>Вміти визначати та аналізувати класифікаційні утворення цивільно-правових договорів</p>	<p>10. <i>Форма договору та правові наслідки порушення порядку його укладення.</i></p> <p>11. <i>Особливості укладення окремих видів договорів.</i></p> <p>12. <i>Істотні умови договору.</i></p> <p>13. <i>Переддоговірна відповідальність.</i></p> <p>14. <i>Історія виникнення та основи правового регулювання інституту переддоговірної відповідальності.</i></p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10. Основний: 1-3. Додатковий: 8, 26-28. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <p>1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань.</p> <p>2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті).</p> <p>3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем.</p> <p>4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем.</p> <p>5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики.</p>	16
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 2, 3)</p> <p style="text-align: center;"><i>Запитання для обговорення:</i></p> <p>1. <i>Загальні положення про правочини.</i></p> <p>2. <i>Поняття цивільно-правового договору та його юридичні ознаки.</i></p> <p>3. <i>Поділ договорів на односторонні, двосторонні та багатосторонні.</i></p> <p>4. <i>Відплатність чи безвідплатність договору.</i></p> <p>5. <i>Поділ договорів на реальні та консенсуальні.</i></p> <p>6. <i>Класифікації договорів за їх окремими властивостями.</i></p> <p>7. <i>Класифікації договорів за універсальним критерієм поділу.</i></p> <p>8. <i>Ризикові (алеаторні) договори.</i></p> <p>9. <i>Фидуціарні договори.</i></p> <p>10. <i>Додаткові договори.</i></p> <p>11. <i>Змішані та комплексні договори.</i></p>	4

	<p>12. <i>Непоіменовані договори (sui generis).</i></p> <p>13. <i>Стадії укладання договору.</i></p> <p>14. <i>Строк чинності договору.</i></p> <p>15. <i>Істотні умови договору. Звичайні умови договору. Випадкові умови договору.</i></p> <p>16. <i>Порядок і способи укладення договору. Риски оферти. Відмежування публічної оферти від реклами.</i></p> <p>17. <i>Форма договору та правові наслідки порушення порядку його укладення.</i></p> <p>18. <i>Переддоговірна відповідальність.</i></p> <p>19. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</p>	
Робочий час студента (всього на тему), год		24
Тема 3. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань		
<p>Знати поняття та особливості способів забезпечення виконання договірних зобов'язань</p> <p>Вміти аналізувати та порівнювати способи забезпечення виконання договірних зобов'язань</p>	<p>Лекційне заняття № 4</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і способи забезпечення виконання договору. 2. Загальні положення про неустойку в цивільному праві. 3. Загальна характеристика правовідносин поруки. 4. Поняття та форми (види) гарантії. 5. Поняття та ознаки завдатку. 6. Поняття і зміст застави. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10.</p> <p>Основний: 1-3.</p> <p>Додатковий: 16.</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2
	<p>Самостійна робота</p> <p><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
Практичне заняття (СМ № 4)		2

	<p style="text-align: center;"><i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і способи забезпечення виконання договору. 2. Загальні положення про неустойку в цивільному праві. Неустойка як спосіб забезпечення виконання зобов'язань. Стягнення (сплата) неустойки як міра цивільно-правової відповідальності. 3. Договір поруки. 4. Порядок виконання договору поруки та його правові наслідки. 5. Припинення поруки. 6. Поняття та форми (види) гарантії. 7. Правова природа гарантії. 8. Поняття та ознаки завдатку. 9. Поняття і зміст застави. 10. Предмет застави. 11. Припинення права застави. 12. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 4. Виконання, зміна та припинення договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань		
<p>Знати основні положення щодо виникнення, зміни, припинення договірних зобов'язань та відповідальності за їх порушення.</p>	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 5 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, загальні умови та засади виконання договірного зобов'язання. 2. Елементи належного виконання договірного зобов'язання. 3. Підтвердження виконання договірного зобов'язання. 4. Поняття зміни, припинення договору та їх правові підстави. 5. Правове регулювання відмови від виконання договору та його розірвання. 6. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань. 7. Поняття та форми цивільно-правової відповідальності. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10. Основний: 1-3. Додатковий: 3, 15, 20, 24, 29. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2

Вміти визначати та аналізувати склад суб'єктів договірного правовідношення	<p align="center">Самостійна робота</p> <p align="center"><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	<p align="center">Практичне заняття (СМ № 5)</p> <p align="center"><i>Презентації на теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття, загальні умови та засади виконання договірного зобов'язання.</i> 2. <i>Звичаї як самостійний вид правил поведінки суб'єктів.</i> 3. <i>Засади виконання договірного зобов'язання.</i> 4. <i>Елементи належного виконання договірного зобов'язання.</i> 5. <i>Особливості виконання зобов'язання із множинністю осіб.</i> 6. <i>Передоручення виконання і переадресування виконання. Відповідальність за невиконання взятих на себе зобов'язань.</i> 7. <i>Підтвердження виконання договірного зобов'язання.</i> 8. <i>Поняття зміни, припинення договору та їх правові підстави.</i> 9. <i>Елементи зобов'язального правовідношення (суб'єкти прав і обов'язків, об'єкт цивільних прав, суб'єктивні права кредиторів та суб'єктивні обов'язки боржника).</i> 10. <i>Виникнення, зміна правовідношення, виконання суб'єктивних обов'язків, порушення зобов'язання та його захист, припинення зобов'язання.</i> 11. <i>Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</i> 	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 5. Особливості господарських договорів		
Знати поняття та	<p align="center">Лекційне заняття № 6</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки господарського договору. 	2

<p>особливості господарського договору</p>	<p>2. Особливості змісту господарських договорів. 3. Особливості укладення, зміни та розірвання господарських договорів. 4. Право сторони на односторонню зміну або розірвання господарського договору.</p>	
<p>Вміти визначати та аналізувати особливості укладення, зміни та розірвання господарських договорів</p>	<p>Список рекомендованих джерел Нормативно-правові акти: 2, 10. Основний: 1-3. Додатковий: 5, 17. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	
	<p>Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	<p>Практичне заняття (СМ № 6) <i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття та ознаки господарського договору.</i> 2. <i>Загальні положення про господарські договори.</i> 3. <i>Кваліфікуючі ознаки господарського договору.</i> 4. <i>Принципи господарських договорів.</i> 5. <i>Організаційний господарський договір.</i> 6. <i>Особливості змісту господарських договорів.</i> 7. <i>Недійсний договір та неукладений договір.</i> 8. <i>Особливості укладення, зміни та розірвання господарських договорів.</i> 9. <i>Право сторони на односторонню зміну або розірвання господарського договору.</i> 10. <i>Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</i> 	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 6. Договори про передачу майна у власність		

<p>Знати основні теоретичні положення щодо договорів про передачу майна у власність</p> <p>Вміти визначати права та обов'язки сторін у договорах про передачу майна у власність</p>	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 7 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Договір купівлі-продажу та його місце в системі договорів. 2. Права та обов'язки сторін договору купівлі-продажу та правові наслідки їх порушення. 3. Поняття та правові ознаки договору купівлі-продажу в роздрібній торгівлі. 4. Договір поставки. 5. Договори контрактації та інші договори на реалізацію сільськогосподарської продукції. 6. Договори постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу. 7. Поняття та ознаки договору міни. 8. Поняття та юридичні ознаки договору дарування. 9. Поняття та ознаки договору довічного утримання. 10. Поняття і види договору ренти. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10, 25. Основний: 1-3. Додатковий: 18. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 7) <i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Договір купівлі-продажу та його місце в системі договорів. 2. Предмет договору купівлі-продажу. 3. Укладення та форма договору купівлі-продажу. 4. Права та обов'язки сторін договору купівлі-продажу та правові наслідки їх порушення. 	2

	<p>5. Поняття та правові ознаки договору купівлі-продажу в роздрібній торгівлі.</p> <p>6. Правові засади захисту прав споживачів (покупців).</p> <p>7. Договір поставки. Договори контрактації та інші договори на реалізацію сільськогосподарської продукції. Договори постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.</p> <p>8. Поняття та ознаки договору міни. Зміст договору міни (бартеру).</p> <p>9. Поняття та юридичні ознаки договору дарування. Предмет, форма та сторони договору. Обов'язки сторін у договорі дарування.</p> <p>10. Поняття та ознаки договору довічного утримання. Зміст договору.</p> <p>11. Поняття і види договору ренти. Правова природа ренти і відмежування від суміжних конструкцій. Істотні умови договору ренти.</p> <p>Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</p>	
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 7. Договори про передачу майна у користування		
<p>Знати основні положення щодо поняття і принципів класифікації договорів про передачу майна у користування та їх класифікаційних утворень</p>	<p>Лекційне заняття № 8</p> <p><i>План лекції:</i></p> <p>1. Поняття та юридичні ознаки договору найму (оренди).</p> <p>2. Поняття договору прокату.</p> <p>3. Правове регулювання, поняття та правова природа лізингу як договірного зобов'язання.</p> <p>4. Поняття договору оренди державного та комунального майна.</p> <p>5. Поняття та ознаки договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.</p> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10, 29.</p> <p>Основний: 1-3.</p> <p>Додатковий: 9, 11, 25, 30.</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2
	<p>Самостійна робота</p> <p><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <p>1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному об-</p>	9

<p>Вміти визначати та аналізувати класифікаційні утворення договорів про передачу майна у користування</p>	<p>говоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики.</p>	
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 8) <i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та юридичні ознаки договору найму (оренди). 2. Істотні умови договору найму. 3. Права та обов'язки сторін за договором найму. 4. Поняття договору прокату. 5. Елементи договору прокату. 6. Правове регулювання, поняття та правова природа лізингу як договірною зобов'язання. 7. Проблема співвідношення лізингу з окремими договірними зобов'язаннями. 8. Зміст і правові наслідки порушення лізингових зобов'язань. 9. Поняття договору оренди державного та комунального майна. Зміст договору. 10. Поняття та ознаки договору найму будівлі або іншої капітальної споруди. 11. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 8. Договори про виконання робіт		
<p>Знати основні положення щодо поняття та класифікації договорів про виконання ро-</p>	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 9 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення про договір підряду. 2. Окремі види договорів підряду. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10. Основний: 1-3. Додатковий: 4. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2

<p>біт</p> <p>Вміти визначати та аналізувати договори про виконання робіт</p>	<p style="text-align: center;">Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. <p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 9) <i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення про договір підряду. 2. Окремі види договорів підряду. 3. Договір побутового підряду. 4. Договір будівельного підряду. 5. Договір підряду на виконання проектних та пошукових робіт. 6. Виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. 7. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	<p style="text-align: center;">9</p> <p style="text-align: center;">2</p>
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 9. Договори про надання послуг		
<p>Знати основні теоретичні положення щодо правової природи договорів про надання послуг</p> <p>Вміти</p>	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 10 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки договору про послуги. 2. Види перевезень та їх правове регулювання. 3. Договір про перевезення пасажирів та багажу. 4. Поняття посередницьких послуг. 5. Поняття договору доручення. 6. Поняття договору комісії. 7. Загальнотеоретична характеристика договору управління майном. 8. Поняття договору управління майном. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10, 12, 22, 23, 31, 36-38, 41-43. Основний: 1-3. Додатковий: 14, 19. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	2

визначати та аналізувати елементи та особливості укладення договорів про надання послуг	<p style="text-align: center;">Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиленням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 10) <i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки договору про послуги. 2. Види перевезень та їх правове регулювання. 3. Зміст і виконання договорів про перевезення вантажів. 4. Договір про перевезення пасажирів та багажу. 5. Поняття посередницьких послуг. 6. Поняття договору доручення. 7. Поняття договору комісії. 8. Поняття договору управління майном. Зміст і виконання договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. 9. Права та обов'язки управителя. Передання права управління майном іншій особі. Відповідальність управителя. 10. Особливості управління цінними паперами. 11. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 10. Договори в сфері кредитно-розрахункових відносин		
Знати поняття та особливості договорів у сфері кредитно-розрахункових відносин	<p style="text-align: center;">Лекційне заняття № 11 <i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та окремі види кредиту. 2. Поняття позикових правовідносин і договору позики. Поняття договору позики. 3. Поняття та види банківського рахунка. 4. Поняття договору банківського рахунка. 5. Поняття договору банківського вкладу. 6. Поняття договору факторингу. 7. Договір страхування у цивільному праві та інші інститути страхування. 	2

Вміти визначати та аналізувати особливості укладення, зміни та розірвання договорів у сфері кредитно-розрахункових відносин	Список рекомендованих джерел Нормативно-правові акти: 10, 15, 19, 33. Основний: 1-3. Додатковий: 1, 2, 13, 21. Інтернет-ресурси: 1-6.	
	Самостійна робота <i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики.	9
	Практичне заняття (СМ № 11) <i>Запитання для обговорення:</i> 1. Поняття та окремі види кредиту. 2. Істотні умови кредитного договору. 3. Поняття позикових правовідносин і договору позики. 4. Елементи, виконання і динаміка позикового зобов'язання. 5. Поняття та види банківського рахунка. 6. Поняття договору банківського вкладу. 7. Поняття договору факторингу. 8. Договір страхування у цивільному праві та інші інститути страхування. Зміст договору страхування. 9. Суб'єкти зобов'язань із договору страхування. 10. Укладення та припинення договору страхування. 11. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 11. Договори у сфері інтелектуальної власності		
Знати поняття та загальну характеристику	Лекційне заняття № 12 <i>План лекції:</i> 1. Поняття договору на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 2. Поняття та елементи ліцензійного договору. 3. Інші договори щодо розпорядження майновими правами	2

<p>договорів у сфері інтелектуальної власності</p>	<p>інтелектуальної власності.</p> <p>Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10, 13.</p> <p>Основний: 1-3.</p> <p>Додатковий: 6, 10, 12.</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	
<p>Вміти аналізувати умови договорів у сфері інтелектуальної власності</p>	<p>Самостійна робота</p> <p><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	<p>9</p>
	<p>Практичне заняття (СМ № 12)</p> <p><i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття договору на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 2. Поняття та елементи ліцензійного договору. 3. Укладення та припинення ліцензійного договору. 4. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. 5. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. 6. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 7. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	<p>2</p>
<p>Робочий час студента (всього на тему), год</p>		<p>13</p>
<p>Тема 12. Договори про спільну діяльність</p>		
<p>Знати поняття та загальну характеристику договорів про спіль-</p>	<p>Лекційне заняття № 13</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова характеристика договору комерційної концесії. 2. Правова характеристика договору про спільну діяльність та простого товариства. 3. Права та обов'язки учасників простого товариства. 4. Відповідальність учасників простого товариства. 	<p>2</p>

ну діяль- ність	<p align="center">Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 10. Основний: 1-3. Додатковий: 22. Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	
Вміти аналізу- вати умови догово- рів про спільну діяль- ність	<p align="center">Самостійна робота</p> <p align="center"><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань. 2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті). 3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем. 4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем. 5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики. 	9
	<p align="center">Практичне заняття (СМ № 13)</p> <p align="center"><i>Запитання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова характеристика договору комерційної концесії. Відмежування від концесійного договору. 2. Права та обов'язки сторін договору комерційної концесії. 3. Правова характеристика договору про спільну діяльність та простого товариства. 4. Права та обов'язки учасників простого товариства. 5. Ведення справ учасниками простого товариства. 6. Майнові відносини учасників договору простого товариства. 7. Відповідальність учасників простого товариства. 8. Підстави припинення договору простого товариства. 9. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою. 	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13
Тема 13. Зовнішньоекономічні договори		
Знати поняття та загальну характер- ристику зовніш-	<p align="center">Лекційне заняття № 14</p> <p align="center"><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та загальна характеристика зовнішньоекономічного договору. 2. Джерела регулювання зовнішньоекономічних договорів. 3. Колізійні норми зобов'язального права в зовнішньоеко- 	2

<p>нъоеконо- мічного договору</p> <p>Вміти аналізува- ти умови зовніш- нъоеконо- мічного договору</p>	<p>номічних договорах.</p> <p>4. Умови зовнішньоекономічного договору.</p> <p>5. Умови платежів за зовнішньоекономічним договором.</p> <p>6. Урегулювання спорів у судовому порядку.</p> <p>Список рекомендованих джерел</p> <p>Нормативно-правові акти: 6, 10, 26, 35.</p> <p>Основний: 1-3.</p> <p>Додатковий: 7.</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-6.</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання для самостійної роботи студентів:</i></p> <p>1. Підготуватись до опитування та участі в дискусійному обговоренні питань.</p> <p>2. Доопрацювати окремі питання з теми (питання визначаються лектором на лекційному занятті).</p> <p>3. Підготувати доповіді на теми визначені викладачем.</p> <p>4. Підготувати презентації на теми визначені викладачем.</p> <p>5. Розв'язання задач, запропонованих викладачем до даної теми з посиланням в тому числі на матеріали судової практики.</p>	9
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття (СМ № 14)</p> <p style="text-align: center;"><i>Запитання для обговорення:</i></p> <p>1. Поняття та загальна характеристика зовнішньоекономічного договору. Джерела регулювання зовнішньоекономічних договорів. Умови зовнішньоекономічного договору.</p> <p>2. Урегулювання спорів у судовому порядку.</p> <p>3. Перевірка вирішення задач, розв'язаних студентами під час самостійної роботи над темою.</p> <p><u>Комплексна контрольна робота</u></p>	2
Робочий час студента (всього на тему), год		13

Розділ 3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові джерела²

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (зі змінами) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>

3. Директива 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку» («Директива про електронну комерцію»): Міжнародний документ від 8 червня 2000 року. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_224.

4. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 р. N5465- // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1983. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.

5. Земельний кодекс України : закон України від 25.10.2001 р. № 2768, в ред. від 04.08.2016 р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

6. Інкотермс 2010. Правила Міжнародної торгової палати для використання торговельних термінів у національній і міжнародній торгівлі. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007.

7. Кодекс України про Адміністративні Правопорушення. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

8. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України: кодекс від 05.04.2001, редакція від 01.05.2016. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

9. Митний кодекс України: Закон України №4495-VI від 13.03.2012 р. // Голос України. – 2012, 21 квітня – №73. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України 18.12.2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>.

11. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. // ВВР. – 2011. – №№13-17. – ст.112. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

12. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001р. № 2344-14 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.

13. Про авторське право і суміжні права: Закон України прийнятий Верховною

---

² Усі нормативно-правові акти, що рекомендовані для вивчення студентам, необхідно брати з останніми змінами на сайті Верховної Ради України. Ця вимога повинна виконуватися у зв'язку із численними внесенням змін і доповнень до відповідного законодавства.

Радою України 23.12.1993 р. № 3792- XII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

14. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України, прийнятий Верховною Радою України 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

15. Про банки і банківську діяльність: Закон України прийнятий Верховною Радою України 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

16. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України прийнятий Верховною Радою України 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>.

17. Про державно-приватне партнерство. Закон України від 1.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.

18. Про доступ до публічної інформації: Закон України прийнятий Верховною Радою України 13.01.2011 р. № 2939-VI.. URL до документа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

19. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012. URL: № 5178-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.

20. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

21. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002№40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

22. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996р № 273/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>.

23. Про затвердження Статуту залізниць України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.1998 № 457. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>.

24. Про захист персональних даних: Закон України прийнятий Верховною Радою України 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.

25. Про захист прав споживачів: Закон України прийнятий Верховною Радою України 12.05.1991 № 1023- XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

26. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України прийнятий Верховною Радою України 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

27. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.

28. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>.

29. Про оренду державного і комунального майна : Закон України від 3 жовтня 2019 року № 157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#n47>.

30. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в

Україні: Закон України від 12 липня 2001р. № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.

31. Про поштовий зв'язок: Закон України від 04 жовтня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 6. Ст. 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-14> .

32. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 № 2269-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>.

33. Про страхування: Закон України прийнятий Верховною Радою України 07.03.1996 р. (зі змінами №5463-VI від 16.10.2012). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр> Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17.01.2018 № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

35. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові захисні застереження до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті: Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 12.06.95 р. № 444. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF#Text>.

36. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994р. № 232/94-ВР. URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

37. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21 вересня 2006р. №185 –V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>.

38. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

39. Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 № 2947-III . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

40. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України 18.12.2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>.

41. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1001. Урядовий кур'єр від 02 грудня 2015 р. № 230.

42. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1168. Офіційний вісник України. 2016. № 4. С.28. Ст. 236.

43. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів морським транспортом: По-

станова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2015 р. № 1186. Урядовий кур'єр від 23 січня 2016 р. № 14.

44. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 134. Офіційний вісник України. 2017. № 24. С.52. Ст. 678.

Основний

1. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / за ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова [та ін.]. ; за ред. О. В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2018. – 896 с.

2. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / за ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова [та ін.]. ; за ред. О. В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2018. – 1200 с.

3. Луць В. В., Великанова М. М. Договірне право України: навчальний посібник / В. В. Луць, М. М. Великанова. – Київ : Юрінком Інтер, 2016. – 264 с.

Додатковий

1. Бабаскін А. Співвідношення кредитного договору та договору позики у цивільному законодавстві України / А. Бабаскін // Підприємництво, господарство і право. – 2018. – № 12. – С. 5-10.

2. Бабаскін А. Ю. Істотні умови кредитного договору за цивільним законодавством України / А. Ю. Бабаскін // Правова держава. – 2017. – № 28. – С. 85-89.

3. Бобрик В. І. Диференціація цивільного судочинства (проблеми теорії та практики): монографія. – К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2018. – 516 с.

4. Гриняк, А. Договірне регулювання підрядних відносин у підприємницькій діяльності / А. Гриняк // Підприємництво, господарство і право. – Київ, 2015. – № 9. – С. 3-7.

5. Давидова І. В. До питання про засади тлумачення змісту господарського договору / І. В. Давидова // Часопис цивілістики. – 2017. – Вип. 23. – С. 22-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2017_23_7.

6. Дмитришин В. С. Розпоряджання правами інтелектуальної власності на технології: цивільноправовий аспект / Дмитришин В. С. – Національний університет «Одеська юридична академія». Часопис цивілістики. – 2019. – Вип. 35. – С. 48-55.

7. Договірне регулювання приватно-правових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: монографія / за заг. ред. академіка НАПрН України О. Д. Крупчана; наук.ред. А. Б. Гриняк. – Київ : ДУВПП «Бендерська друкарня «Поліграфіст», 2017. – 334 с.

8. Дяченко С. В. Судова практика розгляду спорів про невідповідність правочинів вимогам законодавства / С. В. Дяченко, І. О. Пажетнова // Форум права. – 2017. – № 3. – С. 40–46.

9. Єфімов О. Договір оренди: бухгалтерські та податкові наслідки укладання / О. Єфімов // Аудитор України. – 2016. – № 1-2. – С. 102-107.

10. Загрішева Н.В. Обмеження щодо укладання договорів трансферу технологій / Н. В. Загрішева // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2018. – № 1(46). – С. 132-137.

11. Калаур, І. Історія становлення та розвитку договору найму / І. Калаур // Актуальні проблеми правознавства. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – № 4. – С. 51-56.

12. Килимник І. І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та договірне право» (для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей університету) / І. І. Килимник, А. В. Домбровська ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 74 с.

13. Коломієць К. В. Цивільно-правові наслідки невиконання зобов'язань за договором факторингу / К. В. Коломієць // Право і суспільство. – 2019. – № 4. – С. 84-89.

14. Коссак В. М. Правова природа договору управління майном / В. М. Коссак // Актуальні проблеми приватного права. Збірник наукових праць до 85-річчя з дня народження і 55-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності Володимира Васильовича Луця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. – С. 22-31.

15. Коструба, А. Регулятивні юридичні факти у механізмі припинення цивільних майнових правовідносин / А. Коструба // Право України. – Київ, 2015. – № 10. – С. 131-138.

16. Кот, О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики : монографія / О. О. Кот. – Київ : Правова єдність, 2017. – 492 с. – Бібліогр.: с. 426-492.

17. Кучаковська, Н. Правове регулювання укладення електронних господарських договорів / Н. Кучаковська // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – Київ, 2016. – № 6 (89). – С. 62-74. – (Юридичні науки).

18. Кушерець Д. В. Цивільно-правова охорона та захист майнових прав у сфері договірної права України / Д. В. Кушерець // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. – 2017. – №3(15). – С. 153-159.

19. Лукасевич-Крутник І. С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з надання транспортних послуг у цивільному праві України: монографія / І. С. Лукасевич-Крутник. – Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2019. – 474 с.

20. Луць В. В. Деякі питання цивільно-правової відповідальності за прострочення в договірних зобов'язаннях / В. В. Луць // Актуальні проблеми приватного

права : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 96-й річниці з дня народження В. П. Маслова, Харків, 14 лют. 2018 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. прав. наук України, Харків. обл. осередок всеукр. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". – Харків : Право, 2018. – С. 9-11.

21. Міловська Н. В. Договірні зобов'язання зі страхування у цивільному праві України: проблеми теорії та практики: монографія / Н. В. Міловська. – К. : НДІ ПП імені ФГ Бурчака НАПрН України, 2019. – 488 с.

22. Момот Л. В. Глобалізація франчайзингу в Україні / Л. В. Момот // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2018. - Вип. 29(2). - С. 169-173.

23. Подвірна О. В. Інститут договірної права: необхідність реформування та перспективи розвитку / О. В. Подвірна // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2018. – № 2(18) . – С. 1-12. URL : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2018/n2/18povtpr.pdf>.

24. Примак В. Д. Нормативні підстави відшкодування моральної шкоди, завданої споживачеві порушенням договору / В. Д. Примак // Науковий вісник Ужгородського національного Університету. – 2017. – Серія право. – Вип.45. – Том 1. – С. 97-100.

25. Скрипник В. Житло як особливий об'єкт цивільних прав / В. Скрипник // Підприємництво, господарство і право. – 2018. – № 12. – С. 70-74.

26. Спасибо-Фатеева И. В. Харьковская цивилистическая школа: о договоре: монографія / И. В. Спасибо-Фатеева, В. И. Крат, О. П. Печеный и др.; под. общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. – Харьков : Право, 2017. – 576 с.

27. Старинець К. О. Місце переддоговірних відносин у предметі цивільно-правового регулювання / К. О. Старинець // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2015. - Вип. 15(2). - С. 54-57. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15\(2\)__17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15(2)__17).

28. Старинець К. О. Питання переддоговірної відповідальності в міжнародно-правових уніфікованих документах / К. О. Старинець // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2015. - Вип. 33(1). - С. 162-165. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_33\(1\)__41](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_33(1)__41) .

29. Труфанова Ю. В. Підстави припинення договору: теоретико-практичні особливості / Ю. В. Труфанова // Актуальні проблеми правознавства. - 2019. - Вип. 1. - С. 102-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2019_1_19.

30. Швидка В. Г. Права та обов'язки сторін договору найму (оренди) житла / В. Г. Швидка // Часопис цивілістики. – 2016. – Вип. 20. – С. 116-120. Сайфуліна ; МОН України, НУ «ОЮА». – Одеса : Гельветика, 2020. – С. 156-162.

Інтернет-ресурси

1. Верховна Рада України (сайт містить повну базу чинного законодавства України, а також базу законопроектів, внесених до Верховної Ради України. – URL:

<http://www.rada.gov.ua>.

2. Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>.
5. Конституційний Суд України. URL: <http://www.ccu.gov.ua>.
6. Верховний Суд. URL: <https://supreme.court.gov.ua>.